

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Θέμα 1^ο

Στις παρακάτω ερωτήσεις να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

1. Δύο όμοια, ακίνητα, σημειακά φορτία απέχουν μεταξύ τους απόσταση r και αλληλεπιδρούν με δύναμη μέτρου F . Αν διπλασιάσουμε το ένα από τα δύο φορτία και συγχρόνως υποδιπλασιάσουμε την μεταξύ τους απόσταση, τότε η δύναμη με την οποία θα αλληλεπιδρούν ισούται με θα είναι:

- α. $\frac{F}{2}$ β. $2F$ γ. $8F$ δ. F

Μονάδες 3

2. Μια μεταλλική σφαίρα είναι αρνητικά φορτισμένη, συνεπώς:

- a. διαθέτει μόνο αρνητικά φορτία.
- b. διαθέτει περισσότερα αρνητικά φορτία από ότι θετικά.
- c. παρουσιάζει πλεόνασμα θετικών φορτίων.
- d. διαθέτει ίσο αριθμό θετικών και αρνητικών φορτίων.

Μονάδες 3

3. Ηλεκτροστατικό ονομάζεται το πεδίο:

- a. που δημιουργείται μεταξύ των οπλισμών ενός επίπεδου πυκνωτή.
- b. του οποίου η ένταση είναι χωρικά σταθερή.
- c. που δημιουργείται από ακίνητο σημειακό φορτίο.
- d. εντός του οποίου ένα φορτίο δέχεται δύναμη Coulomb.

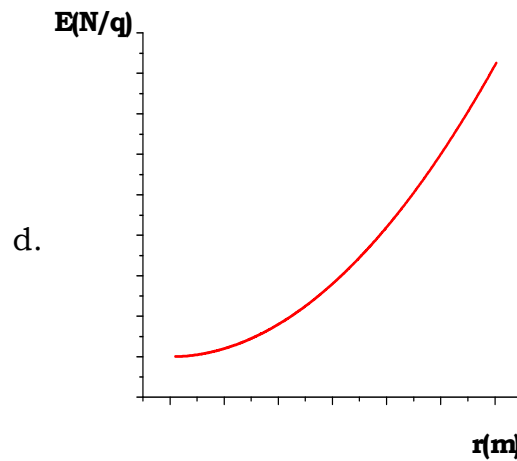
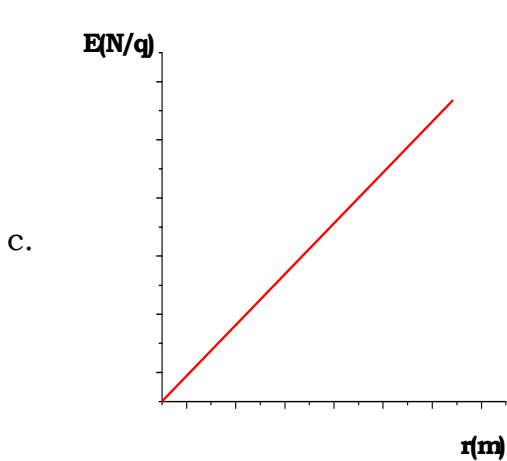
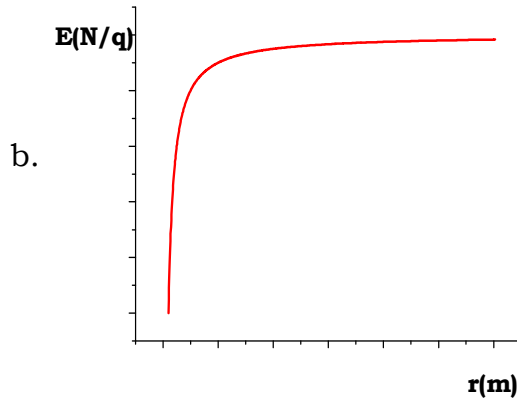
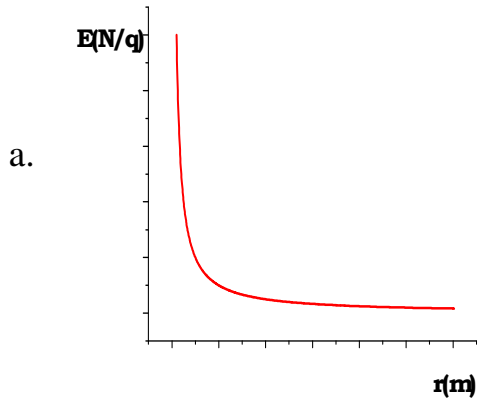
Μονάδες 3

4. Θετικό φορτίο Q δημιουργεί ηλεκτροστατικό πεδίο, σε σημείο (Σ) του οποίου αφήνουμε θετικό φορτίο q . Το φορτίο q :

- a. θα ισορροπήσει στο σημείο (Σ).
- b. θα κινηθεί ευθύγραμμα και ομαλά, απομακρυνόμενο από το Q .
- c. θα κινηθεί ευθύγραμμα, ομαλά επιταχυνόμενα, απομακρυνόμενο από το Q .
- d. θα κινηθεί ευθύγραμμα, επιταχυνόμενα με επιτάχυνση η οποία ελαττώνεται όσο το q απομακρύνεται από το Q .

Μονάδες 3

5. Η μεταβολή του μέτρου της έντασης ενός σημείου, ηλεκτροστατικού πεδίου ως προς την απόσταση του σημείου από το δημιουργό του πεδίου, δίνεται από το διάγραμμα:

Μονάδες 3

6. Αν το δυναμικό σ'ένα σημείο (A) ηλεκτροστατικού πεδίου είναι θετικό, τότε:
- για τη μετακίνηση ενός θετικού φορτίου από το σημείο (A) στο άπειρο, απαιτείται προσφορά ενέργειας.
  - για τη μετακίνηση ενός αρνητικού φορτίου από το άπειρο στο (A) απαιτείται προσφορά ενέργειας.
  - για τη μετακίνηση ενός θετικού φορτίου από το σημείο (A) στο άπειρο, δεν απαιτείται προσφορά ενέργειας και το φορτίο μπορεί να κινηθεί αυθόρμητα.
  - για τη μετακίνηση ενός αρνητικού φορτίου από το σημείο (A) στο άπειρο, δεν απαιτείται προσφορά ενέργειας και το φορτίο μπορεί να κινηθεί αυθόρμητα.

Μονάδες 4

7. Αν μεταξύ των οπλισμών ενός επίπεδου πυκνωτή κενού, παρεμβάλλουμε διηλεκτρικό, σταθεράς $\epsilon=4$ και συγχρόνως διπλασιάσουμε την απόστασης μεταξύ των οπλισμών, τότε η χωρητικότητα του πυκνωτή:
- θα παραμείνει σταθερή
  - θα υποδιπλασιαστεί
  - θα διπλασιαστεί
  - θα οκταπλασιαστεί

Μονάδες 3

8. Ακολουθώντας τη συμβατική φορά του ρεύματος σ'έναν μεταλλικό αγωγό, το δυναμικό:
- ελαττώνεται
  - αυξάνεται
  - παραμένει σταθερό
  - τίποτα από τα παραπάνω

Μονάδες 3

Θέμα 2°

A. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ).

- Αν η απόσταση μεταξύ δύο ακίνητων σημειακών φορτίων υποδιπλασιασθεί, τότε η δύναμη με την οποία τα φορτία αλληλεπιδρούν θα τετραπλασιαστεί.
- Η πυκνότητα των δυναμικών γραμμών ενός ηλεκτρικού πεδίου είναι αντιστρόφως ανάλογη του μέτρου της έντασης του πεδίου.
- Αν αφήσουμε ένα φορτισμένο σφαιρίδιο εντός ομογενούς ηλεκτρικού πεδίου, τότε αυτό θα κινηθεί κάθετα στις δυναμικές γραμμές του πεδίου.
- Η κατεύθυνση της έντασης σε ένα σημείο ηλεκτρικού πεδίου ταυτίζεται με την κατεύθυνση της δύναμης που θα ασκηθεί σε θετικό υπόθεμα q , αν τοποθετηθεί στο εν λόγω σημείο.
- Αν η ηλεκτρική δυναμική ενέργεια ενός συστήματος δύο φορτίων είναι θετική, τότε τα φορτία είναι υποχρεωτικά και τα δύο θετικά.
- Αν η απόσταση μεταξύ δύο φορτίων διπλασιαστεί, τότε η ηλεκτρική δυναμική τους ενέργεια θα διπλασιαστεί επίσης.
- Κατά τη φορά των δυναμικών γραμμών, το δυναμικό μειώνεται.
- Έστω ότι το δυναμικό σε ένα σημείο (A) ενός ηλεκτρικού πεδίου είναι θετικό. Τότε ένα αρνητικό φορτίο μπορεί να κινηθεί αυθόρμητα από το σημείο (A) προς το άπειρο.
- Όταν ένας πυκνωτής αποσυνδεθεί από την τάση τροφοδοσίας, διατηρεί το φορτίο του.

[9 μονάδες]

B. Να αποδείξετε ότι το δυναμικό μειώνεται κινούμενοι κατά τη φορά των δυναμικών γραμμών ενός ηλεκτρικού πεδίου.

[16 μονάδες]

Θέμα 3°

Επίπεδος πυκνωτής κενού, χωρητικότητας $C=1\mu\text{F}$ τροφοδοτείται από τάση $V=20\text{V}$. Αφού φορτισθεί πλήρως ο πυκνωτής, αποσυνδέουμε την τάση τροφοδοσίας, διπλασιάζουμε την απόσταση μεταξύ των οπλισμών του και γεμίζουμε το χώρο αυτό με διηλεκτρικό σταθεράς $\epsilon=4$. Να υπολογίσετε τη μεταβολή:

- του φορτίου του πυκνωτή
- της χωρητικότητας του πυκνωτή
- της τάσης στα άκρα του πυκνωτή
- της ενέργειας του πυκνωτή

[25 μονάδες]

Θέμα 4°

Στο διπλανό σχήμα παρουσιάζεται μια δυναμική γραμμή ενός ομογενούς ηλεκτρικού πεδίου, εντάσεως $E=10\text{N/C}$.

Τα δυναμικά των σημείων A και B της δυναμικής γραμμής είναι $V_A=10\text{V}$ και $V_B=8\text{V}$ αντίστοιχα. Στο σημείο A τοποθετούμε ένα σημειακό φορτίο $q=1000\mu\text{C}$ και το αφήνουμε ελεύθερο. Να υπολογίσετε:

- το μέτρο της δύναμης που ασκείται στο φορτίο q.
- το έργο της πεδιακής δύναμης κατά τη μετακίνηση του φορτίου q από το σημείο A στο σημείο B.
- το δυναμικό στο σημείο Γ, δεδομένου ότι το έργο της πεδιακής δύναμης κατά τη μετακίνηση του φορτίου q από το σημείο A στο σημείο Γ είναι τετραπλάσιο από το αντίστοιχο για τη μετακίνηση του q από το A στο B.

[25 μονάδες]